

Poslujete z gotovino?
Z mBills POS dnevni iztržek gotovine
položite kar na Petrolu 24/7.

VEČ TUKAJ >

MLADI LEVI

Gregor Butala

31. avgust 2021 06:30

31. avgust 2021 6:30

Predviden čas branja: 4 min

Festival Mladi levi: Od povratnih plastenek dočasne skupnosti

V nedeljo zvečer se je sklenil mednarodni festival sodobne odrske umetnosti Mladi levi, na katerem se je v desetih dneh zvrstilo skoraj 60 dogodkov. Med njimi so se poleg predstav in podobnih projektov znašli tudi nekateri manj običajni.

Projekt Forsale: medtem ko je kolektiv Beton Ltd. igral predstavo *Ich kann nicht anders*, so lahko investitorji, zbiralci in ljubitelji umetnosti na dražbi kupovali njene sestavine. (Foto: Nada Žgank) Ine tuje

Mladi levi so znova ponudili žanrsko in vsebinsko precej raznovrsten nabor dogodkov, zgoščeni program zadnjih dni pa pri tem ni bil izjema. Predstavam na različnih prizoriščih v mestnem središču so se pridruževali projekti v javnem prostoru, od urbanih sprehodov na razne teme do nevsakdanje zvočne instalacije *Na ta veseli dan kulture*, ki je bila sicer premierno izvedena decembra lani. Gre za kompozicijo glasbenika **Tomaža Groma**, sestavljeno iz zvočnih posnetkov približno 650 prdcev, ki jih je prispevalo več kot sto slovenskih umetnic in umetnikov – in ki jo je mogoče razumeti tako kot neposreden komentar tukajšnje kulturne in politične stvarnosti kakor v luči vprašanj o kulturno pogojeni »naravi« zvočkov oziroma njihovi vnaprejšnji »ideološki« zaznamovanosti. Med drugim pa je bilo mogoče postati tudi lastnik nečesa tako minljivega, kot je gledališka predstava.

Predstava na dražbi

Projekt *Dražbena hiša uprizoritvenih umetnosti Forsale*, ki ga je zasnovala **Lea Kukovičič**, produciral pa zavod Bunker, namreč odpira perspektivo, skozi katero se da gledališko uprizoritev razumeti kot artefakt, ki ga je mogoče – v celoti ali pa po delih – posedovati (in prodati) na podoben način kot druge vrste umetnin, na primer slike ali kipe. Kot takega pa ga je mogoče ponuditi tudi na dražbi – in na njej se je pretekli petek znašla uprizoritev *Ich kann nicht anders* kolektiva **Beton Ltd.**, sicer prvič izvedena leta 2016. Na sploh prvi dražbi kake gledališke predstave so bile na voljo njene temeljne sestavine, razdeljene v devet dražbenih lotov – od materialnih, kot so rekviziti, kostumi ali scenografija, do nesnovnih, kot so recimo tišine v predstavi, čas njenega trajanja in natanko določen prizor. To se zdi morda na prvi vtis čudaško – a večina lotov je bila prodanih, skupni izkupiček pa je znašal skoraj 8000 evrov.

Nemara je mogoče projekt *Forsale* razumeti predvsem kot konceptualno gesto, ki vprašljivo, a tudi vse bolj prevladujočo tržno logiko produkcije umetnosti zaostri do točke dobesednosti – kjer pa se vprašanje o vrednotenju (ne le finančnem) umetniškega dogodka zastavi na povsem nov način. Tudi zato, ker ga je mogoče kot »blago« smiselno oceniti le v primeru večplastne analize, ki pa nima zgolj »teoretskih«, temveč tudi povsem praktične posledice (na primer drugačen tip dokumentiranja predstav ali nove poslovne modele). Skratka, gre za zanimiv pogled na »ekonomijo uprizorjanja«, ki se dotika tako notranje narave gledališča ter njegove vsakokratne začasnosti kot tudi mreže razmerij med umetnostjo in družbo, med drugim tudi skozi kontekst kolektivnega lastništva: novi lastniki so namreč skupaj s sestavinami predstave prevzeli tudi odgovornost za njeno ohranjanje.

Plastenje osebnih zgodb

V zaključnih dneh festivala je bilo mogoče videti tudi nekaj značilnih »mladolevovskih« predstav, v katerih se mlajši ustvarjalci s svežim pristopom lotevajo nekaterih sicer pogosto obravnavanih tem, med njimi pa velja omeniti vsaj dve. Prva je dokumentaristična predstava *Babice*, ki jo je s hrvaško zasedbo **Kolektiv Igralke** zasnovala slovenska režiserka **Tjaša Črnigoj**, govori pa o upokojenkah, ki morajo ob borni pokojnini za preživetje zbirati povratne plastenke. Preplet osebnih zgodb, statistik in pričevanj se v zagnani izvedbi četverice nastopajočih postopoma izriše v portret sodobne družbe ter vseh, ki so se nič krivi znašli na njenem robu, zlasti žensk. Pretresljiva in mestoma tudi ganljiva uprizoritev pa zmora v trpki vsebini vsakič znova poiskati tudi trenutke človeške topline.

Slednjih ne manjka niti v preprosti, a domiselni predstavi *Moje stanovanje* belgijske ustvarjalke **Ine Ubben**, ki zgolj z nekaj vsakdanjimi predmeti, prinesenimi v nahrbtniku, toda tudi s pomočjo gledalcev predstavi svojo zgodbo študentke v tujem mestu. Med svojim pripovedovanjem na podu dvorane s kredo riše tloris stanovanja, v katerem je prebivala (postopek zelo spominja na film *Dogville* Larsa von

NAJNOVEJŠE

9 min	Beloruska protestna voditeljica Kolesnikova obsojena na 11 let zapora
59 min	Vlada razširila pogoj PCT na številne dejavnosti
1 ura	V nadzoru objektov v gradnji odkrili več kot 40 odstotkov nedovoljenih
1 ura	Predlog spremembe zakona bi uvedel neprestani policijski nadzor tudi nad posamez...
1 ura	Obrazi nevladnikov: Katja Kotnik, ADRA Slovenija – Ko gledaš, kako človek prvič ...
Vse objave	

Trierja), z raznimi malenkostmi opremlja posamične »prostore«, vloge kosov pohištva in zvokov (denimo kapljajoče pipe) pa sproti namenja tudi prisotnemu občinstvu. Tako se počasi tke nekakšna gledališka skupnost, v kateri tudi umetnica v nekem trenutku začuti, da je naposled le našla »dom«. Kar je nemara občutek, ki so si ga lahko vsaj za nekaj časa delili tudi številni obiskovalci festivala.

